

Characteristics of National Sports Champions as Role Models

Abdol Hamid Shamsi¹, Hosein Eydi², Shirin Zardoshtian³, Homayoun Abbasi⁴

1. Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran.
E-mail: hamidshamsi64@gmail.com
2. Corresponding Author, Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran. E-mail: h.eydi@razi.ac.ir
3. Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran.
E-mail: sh.zardoshtian@razi.ac.ir
4. Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Razi University, Kermanshah, Iran.
E-mail: h.abbasi@razi.ac.ir

Article Info	ABSTRACT
Article type: Research Article Article history: Received: 8 January 2024 Received in revised form: 16 February 2026 Accepted: 23 November 2024 Published online: 21 April 2026 Keywords: <i>role model, elite sport, thematic analysis, national sports champions, teenagers.</i>	Introduction: Modeling has consistently been recognized as one of the most powerful tools for conveying values, attitudes, and cognitive and behavioral patterns. This study was conducted with the aim of identifying the characteristics of sports champions in their role as role models. Methods: A qualitative approach was employed in this study, utilizing semi-structured interviews with 14 purposefully selected experts in sports management and sociology. To ensure the trustworthiness of the findings, Lincoln and Guba criteria for credibility and transferability were applied. Thematic analysis, facilitated by MAXQDA software, was used to analyze the interview data. Results: After interviewing the experts, the initial coding phase resulted in the extraction of 98 primary themes and 63 foundational themes, which were categorized into 14 organized themes and 5 overarching themes. The overarching themes include personal and performance characteristics, cultural positioning, social dimensions of athletes, public appeal, and personality dimensions of athletes, all of which focus on their modeling and influence within society. Conclusion: This research underscores the imperative of policymakers and decision-makers within the sports domain to leverage the influential capital of athletic figures in fostering and institutionalizing societal norms and values, particularly among the adolescent population. Consequently, the application of these findings in the formulation of overarching sports policies and the development of comprehensive sports programs can exert a profound impact on the enhancement of societal well-being, the augmentation of public engagement in sports, and the mitigation of future social maladies.

Cite this article: Shamsi, A., Eydi, H., Zardoshtian, Sh., & Abbasi, H. (2026). Characteristics of National Sports Champions as Role Models. *Sport Management Journal*, 18(1), 225-243.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jsm.2024.370668.3243>

Journal of Sport Management by [University of Tehran Press](http://www.ut.ac.ir) is licensed under [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)
| website: <https://jsm.ut.ac.ir/> | Email: jsm@ut.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Sports, as a powerful social phenomenon, have become an integral part of the cultural fabric of societies worldwide. This influence extends to public opinion, shaping attitudes and behaviors, especially among the younger generation. At both the national and global levels, sports possess the capacity to influence its audience, impacting them culturally and socially. With the globalization of sports and the rise of a massive global fanbase, sports heroes have captured the public's attention worldwide. Elite athletes and sports champions have become one of the most common role models in society. Many young people idolize these athletes, viewing them as role models. However, due to a lack of effective role modeling by domestic heroes, the younger generation has been gravitating towards foreign role models. Therefore, given the power and influence of famous sports figures, including national sports heroes, in society, a suitable framework for role modeling national athletes and champions should be established in Iran. This positions these sports heroes as influential role models in society, exerting a direct influence on the shaping of societal culture, particularly among the youth.

Methods

This research is qualitative in nature and is considered applied research in terms of its purpose. The statistical population of this research consists of university experts in sports management and sociology of sports, who have sufficient experience in the field of this research. The sample size of this research was 14 people. The sampling in this research was done purposefully. Data was collected through semi-structured interviews with experts. The data was also analyzed using the thematic analysis method of Braun and Clarke (2006) and using MAXQDA software.

Results

Following interviews with experts, the initial coding phase yielded 98 primary themes and 63 foundational themes, which were organized into 14 structured themes and 5 overarching themes. The overarching themes encompass personal and performance characteristics, cultural positioning, social dimensions of athletes, public appeal, and personality dimensions of athletes, all of which focus on their modeling and influence within society.

Conclusion

In accordance with the findings of this research, sports heroes, as significant role models, can play a crucial role in shaping the character and upbringing of individuals in society, particularly children and adolescents. For national sports heroes to serve as effective role models for members of society, there is a need for well-structured programs and initiatives designed to promote positive values and constructive influences. This study underscores the importance of attracting the attention of policymakers and decision-makers in the sports sector. It emphasizes that by supporting sports champions and leveraging their influence, the growth and institutionalization of sports culture among youth can be significantly enhanced. Consequently, utilizing these findings in the formulation of macro-level sports policies and the development of sports

programs could have a direct impact on improving social health, increasing sports participation, and reducing social harms in the future.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: All ethical principles have been observed in this research.

Funding: All financial resources of this research are the authors' responsibility.

Authors' contribution: All authors actively participated in this study.

Conflict of interest: This article is extracted from a doctoral thesis. Therefore, its authenticity is confirmed and all authors declare that there is no conflict of interest.

Acknowledgments: This article is taken from a doctoral thesis. Therefore, I thank all the professors and people who contributed to this research.

مدیریت ورزشی

ویژگی‌های قهرمانان ورزشی ملی در نقش یک الگو

عبدالحمید شمس‌ی^۱، حسین عیدی^۲، شیرین زردشتیان^۳، همایون عباسی^۴

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. رایانامه: hamidshamsi64@gmail.com

۲. نویسنده مسئول، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. رایانامه: h.eydi@razi.ac.ir

۳. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. رایانامه: sh.zardoshtian@razi.ac.ir

۴. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران. رایانامه: h.abbasi@razi.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی	مقدمه: الگوسازی همواره به عنوان یکی از قوی‌ترین ابزارهای انتقال ارزش‌ها، نگرش‌ها و الگوهای فکری و رفتاری شناخته شده است. پژوهش حاضر با هدف شناسایی ویژگی‌های قهرمانان ورزشی ملی در نقش یک الگو انجام گرفت.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۰/۱۸	روش پژوهش: این پژوهش به روش کیفی و با استفاده از مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با ۱۴ نفر از خبرگان مدیریت ورزشی و جامعه‌شناسی ورزش، به شیوه نمونه‌گیری هدفمند انجام شد. برای اطمینان از اعتبار یافته‌ها، از معیارهای پایایی و روایی لینکلن و گوبا استفاده شده است. داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها با استفاده از روش تحلیل مضمون و با کمک نرم‌افزار مکس کیودا (MAXQDA) تجزیه و تحلیل شد.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۱۱/۲۷	یافته‌ها: پس از مصاحبه با خبرگان، در مرحله کدگذاری اولیه ۹۸ مضمون اولیه و ۶۳ مضمون پایه استخراج شد که در قالب ۱۴ مضمون سازمان‌یافته و پنج مضمون فراگیر دسته‌بندی شد. مضامین فراگیر شامل ویژگی‌های شخصی و عملکردی، جایگاه فرهنگی، ابعاد اجتماعی ورزشکاران، جذابیت عمومی و ابعاد شخصیتی ورزشکاران هستند که بر الگوسازی و تأثیرگذاری آن‌ها در جامعه تمرکز دارند.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۰۳	نتیجه‌گیری: این پژوهش بر ضرورت جلب توجه سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران حوزه ورزش به منظور استفاده از پتانسیل قهرمانان ورزشی در ترویج و نهادینه‌سازی ارزش‌های فرهنگی در جامعه، به ویژه افراد نوجوان تأکید می‌کند. در نتیجه، بهره‌گیری از این یافته‌ها در تدوین سیاست‌های کلان ورزش و توسعه برنامه‌های ورزشی می‌تواند تأثیر مستقیمی بر ارتقای سلامت اجتماعی، افزایش مشارکت ورزشی و کاهش آسیب‌های اجتماعی در آینده داشته باشد.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۲/۰۱	
کلیدواژه‌ها: الگوپذیری، ورزش نخبه، تحلیل مضمون، قهرمانان ورزشی ملی، نوجوانان.	

استناد: شمس‌ی، عبدالحمید؛ عیدی، حسین؛ زردشتیان، شیرین؛ و عباسی، همایون. (۱۴۰۵). ویژگی‌های قهرمانان ورزشی ملی در نقش یک الگو. نشریه مدیریت ورزشی، ۱۸(۱)، ۲۲۵-۲۴۳.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jsm.2024.370668.3243>

این نشریه علمی رایگان است و حق مالکیت فکری خود را بر اساس لایسنس کپی‌تو کپی (CC BY-NC 4.0) به نویسندگان واگذار

کرده است. | آدرس نشریه: <https://jsm.ut.ac.ir> | ایمیل: jsm@ut.ac.ir

© نویسندگان.

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران

مقدمه

در دنیای متحول و پرتلاطم کنونی، در راستای رشد و اعتلای فرهنگ و اخلاق جامعه، می‌بایست به‌دنبال ابزارها و روش‌های نوین و اثرگذار بود. در این زمینه الگوسازی^۱ به‌عنوان یکی از قوی‌ترین ابزارهای انتقال ارزش‌ها، نگرش‌ها و الگوهای فکری و رفتاری از طریق رفتار و چهره^۲ یک فرد یا گروهی از افراد به‌عنوان یک موضوع انگیزشی بر افراد دیگر اثر می‌گذارد و سبب پیروی دیگران از آن‌ها می‌شود (سعیدی رضوانی، ۲۰۲۱). افراد الگو می‌توانند به‌عنوان یک الگوی نقش علاوه بر ایجاد انگیزه در افراد، یک سبک زندگی نوین را در جامعه محقق سازند (سعادت سیرت و فرقانی، ۲۰۱۹).

ورزش به‌عنوان یک پدیده اجتماعی و فرهنگی، تأثیر بسزایی بر افکار عمومی جوامع مختلف دارد. گسترش روزافزون ورزش و محبوبیت آن در سطح جهانی و افزایش شایان توجه تعداد هواداران در ورزشگاه‌ها و شبکه‌های اجتماعی، ورزشکاران را به چهره‌های تأثیرگذار و الگوهای رفتاری تبدیل کرده است (مک اینیس، ۲۰۱۶). قهرمانان ورزشی علاوه بر دستاوردهای ورزشی خود، به‌واسطه ویژگی‌های اخلاقی و شخصیتی برجسته، موردتوجه و الگوبرداری عموم قرار می‌گیرند. بدین ترتیب، ورزش صرفاً به پرورش استعدادهای جسمانی، روانی و اجتماعی افراد محدود نمی‌شود، بلکه می‌تواند به غنی‌سازی ابعاد اخلاقی و فرهنگی جامعه نیز کمک فراوانی کند (زارعیان و همکاران، ۲۰۱۶).

الگو یا الگوی نقش ازجمله واژگانی است که امروزه بسیار استفاده می‌شود و معنای آن از جامعه‌ای به جامعه دیگر بسیار متفاوت است (حسن‌زاده، ۲۰۱۸). الگو به فردی اطلاق می‌شود که مردم می‌توانند با او همذات‌پنداری کنند. فرد الگو دارای ویژگی‌هایی است که دیگر افراد آرزوی داشتن آن‌ها را دارند، یا ممکن است فرد در موقعیتی قرار داشته باشد که دیگران خواهان رسیدن به آن باشند (میلدر، اشمیت و دیمای، ۲۰۱۴). الگوها به رفتار و افکار افراد جهت می‌دهند و به‌عنوان یکی از عوامل مهم جامعه‌پذیری، در شکل‌گیری نگرش‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و کنش‌های فرد نقشی تعیین‌کننده دارند (سینگر، ۲۰۱۷). همچنین الگوهای نقش عامل مؤثری در شکل‌گیری شخصیت و تربیت افراد جامعه، به‌خصوص کودکان و نوجوانان به‌حساب می‌آیند (کالینوسکی، لوژ، و جرزینسک، ۲۰۲۰). اگرچه الگوهای ازجمله خانواده، معلمان و دوستان اساسی‌ترین عوامل جامعه‌پذیری، به‌ویژه در سال‌های حساس زندگی به‌حساب می‌آیند (شمسی، سلطان حسینی و روحانی، ۲۰۱۴). اما امروزه کاهش روابط خانوادگی و علاقه‌مندی نوجوان به روابط اجتماعی بیرون از خانواده، مبنای الگوپذیری این قشر را دچار تغییراتی کرده است (شکری و همکاران، ۲۰۱۹). باگذشت زمان، تأثیر نهادهای سنتی مانند خانواده و مدرسه بر هنجارپذیری و سبک زندگی نوجوانان و جوانان کاهش یافته و گروه‌های مرجع جدیدی مانند هنرمندان و ورزشکاران حرفه‌ای به‌عنوان منابع اصلی الگوبرداری برای این گروه سنی مطرح شده‌اند (کوشا و ساجدی، ۲۰۱۳). به همین دلیل ورزشکاران نخبه و قهرمان به‌عنوان الگوهای تأثیرگذار، نقش گروه مرجع اصلی را در شکل‌گیری هویت و رفتارهای اجتماعی نوجوانان و جوانان ایفا می‌کنند (ستارزاده، ۲۰۱۱؛ آقا قلیزاده، ۲۰۱۲؛ عرب مقدم، ۲۰۱۴؛ لی مایر، ۲۰۰۸؛ رایبا، رونکاین و سلان، ۲۰۱۵؛ رید، ۲۰۱۷؛ پیکولو، ۲۰۲۰).

به‌نظر می‌رسد تعریف جامع و واحدی برای مفهوم «قهرمان ورزشی» در ادبیات علمی موجود نیست. اما در بسیاری از پژوهش‌ها، اصطلاحاتی چون «ستاره ورزشی»، «نخبه ورزشی» و «مشهور» به‌جای یکدیگر به‌کار می‌روند. بااین‌حال، به‌طور کلی، یک قهرمان ورزشی فراتر از یک سلبریتی یا ورزشکار مشهور بوده و به‌طورمعمول دارای ویژگی‌های اخلاقی و شخصیتی برجسته‌ای است. بر اساس سند نظام جامع توسعه ورزش کشور، قهرمان به ورزشکاری اطلاق می‌شود که در مسابقات رسمی به

¹ role modelling

² McInnis

³ Miledler, Schmidt & Dimai

⁴ Singer

⁵ Kalinowski, Kluj & Jerszyński

⁶ LeMier

⁷ Ryba, Ronkaine & Selanne

⁸ Reid

⁹ Piccolo

رتبه‌های برتر دست یابد (عرب نرمی و بندلی، ۲۰۲۳). در این پژوهش، قهرمان ورزشی به‌عنوان ورزشکاری نخبه تعریف می‌شود که در تیم‌های ملی یا باشگاهی فعالیت داشته، در رشته‌های ورزشی پرطرفدار المپیک یا جهانی مقام کسب کرده و علاوه بر شهرت و محبوبیت اجتماعی، حضوری فعال در رسانه‌ها دارد.

بسیاری از پژوهش‌ها نشان می‌دهند که ورزشکاران مشهور جایگاه ویژه‌ای برای کودکان و نوجوانان دارند. این افراد قهرمانان ورزشی معروف را تحسین می‌کنند یا در مواقعی می‌خواهند شبیه آن‌ها باشند (هریس، ۱۹۹۴). از نظر ادگار (۲۰۲۱) نیز قهرمانان معروف و حرفه‌ای در ورزش می‌توانند به‌عنوان یک الگو در فرهنگ و شیوه‌های جامعه خود تغییر ایجاد کنند. بسیاری از افراد جوان و نوجوان جوامع مختلف حتی در نوع لباس پوشیدن و حرکات خود نیز از ورزشکاران نخبه تقلید می‌کنند (کلیبر و رابرتز، ۱۹۸۱). با این تفاسیر اما ممکن است برخی از ورزشکاران علاقه‌مند به الگو شدن نباشند. وید و همکاران (۲۰۱۵) تأکید دارند که همه ورزشکاران موفق به‌طور خودکار الگو نیستند. در این ارتباط برای (۲۰۱۷) در مقاله‌ای با عنوان «آیا ورزشکاران باید الگو باشند یا خیر؟»، با مقایسه زندگی دو ورزشکار حرفه‌ای یعنی لامار اودوم^۱ بسکتبالیست مطرح آمریکایی تیم لس آنجلس کلیبرز که بعدها به مواد مخدر روی آورد و همچنین لنس آرمسترانگ (دوچرخه‌سوار معروف آمریکایی و فاتح پیاپی مسابقات تور دو فرانس که سرطان را شکست داد ولی مدتی بعد به اتهام دوپینگ تا آخر عمر از فعالیت‌های مرتبط با دوچرخه‌سواری محروم شد) به این موضوع می‌پردازد که هر ورزشکار حرفه‌ای شاید نتواند الگوی خوبی برای افراد جامعه باشد. در این زمینه و در سال ۱۹۹۳، چارلز بارکلی^۲ یکی دیگر از چهره‌های معروف NBA، اعلام کرد که انتظار عموم از ورزشکاران برای ایفای نقش و الگو بودن غیرواقعی است. او در یکی از تبلیغات مربوط به شرکت نایک^۳ اعلام کرد که «من الگو نیستم. بلکه والدین باید الگو باشند. من برای نقش‌آفرینی و الگو بودن برای مردم پول نمی‌گیرم. به من پول می‌دهند که فقط در زمین بسکتبال تلاش کنم!». این نوع از تبلیغ و بازاریابی شرکت نایک در به تصویر کشیدن چهره واقعی ورزشکاران، به واکنش‌هایی منفی از سمت عموم جامعه و ورزشکاران از جمله کارل مالون^۴ دیگر ورزشکار NBA منجر شد. او در پاسخ به بارکلی این‌گونه بیان می‌کند که «ما انتخاب نمی‌کنیم که یک الگو باشیم، بلکه ما انتخاب شده‌ایم! و تنها انتخاب ما این است که آیا الگوی خوبی باشیم یا یک الگوی بد!» (لنگ و فووا، ۲۰۲۳).

در طول تاریخ ورزشکاران زیادی از جمله محمدعلی کلی در کشور خود یا در کل دنیا تأثیرگذار بوده‌اند و فعالانه در فعالیت‌های اجتماعی شرکت داشته‌اند. او یکی از مهم‌ترین و برترین شخصیت‌های ورزشی قرن بیستم شناخته می‌شود و به‌عنوان یک فعال مدنی و چهره‌ای الهام‌بخش و چالش‌برانگیز در داخل و خارج رینگ بوکس شناخته شده بود. ورزشکاران دیگری نیز هستند که به دلیل حضور و توانایی‌شان در کمک یا تغییر زندگی افراد، الگوهای رفتاری افراد جامعه از جمله افراد جوان و نوجوان محسوب می‌شوند. از جمله کالین کپرینیک^۵ چهره معروف فوتبال آمریکایی است که ژست زانو گرفتن او در سطح بین‌المللی به‌عنوان اعلام همبستگی با جنبش زندگی سیاه‌پوستان، سال‌هاست به‌عنوان نماد مخالفت با بی‌عدالتی نژادی پذیرفته شده است. نمونه دیگر مارکوس راشفورد^۶ مهاجم جوان تیم منچستر یونایتد بود که بعد از شیوع همه‌گیری کرونا، تصمیم به راه‌اندازی پوشش خیریه گرفت تا به کودکان فقیری که دیگر نمی‌توانستند در مدرسه وعده غذایی رایگان دریافت کنند، غذا برساند. کمپین او شدیداً پرطرفدار شد و توانست چندین منطقه از انگلستان را زیر پوشش خود قرار دهد (ادگار، ۲۰۲۱). کریستیانو رونالدو نیز

¹ Harris

² Edgar

³ Kleiber & Roberts

⁴ Weed

⁵ Bright

⁶ Lamar Odom

⁷ Charles Wade Barkley

⁸ Nike

⁹ Karl Malone

¹⁰ Leng & Phua

¹¹ Colin Kaepernick

¹² Marcus Rashford

¹³ Edgar

نمونه خوبی از الگوهای ورزشی موفق است که در کودکی و در یک مدرسه شبانه‌روزی مورد تمسخر قرار گرفت، ولی در نهایت به الگویی برای تعداد زیادی از جمله افراد نوجوان و جوان در جهان تبدیل شد (کایولی، ۲۰۱۳). همچنین لئو مسی مرجع و الگوی ورزشی موفق دیگری است که به دلیل مشکلات سلامتی و شرایط بد فیزیکی نمی‌رفت در دنیای ورزش موفق باشد. اما این فوتبالیست ثابت کرد که هیچ‌چیز غیرممکن نیست و او به یکی از بهترین فوتبالیست‌های جهان و از همه مهم‌تر الگوی قرن بیست‌ویکم تبدیل شد (کالینوسکی، لوژ و جرزینسک، ۲۰۲۰).

با توجه به نقش محوری جمعیت جوان و نوجوان در آینده کشور و تأثیرگذاری آن‌ها بر تحولات اجتماعی، بهره‌گیری از پتانسیل قهرمانان ورزشی ملی به‌عنوان الگوهای اجتماعی و فرهنگی، امری ضروری و قابل‌تأمل است. شواهد تاریخی و پژوهش‌های معاصر نشان می‌دهند که ورزشکاران برجسته، علاوه بر دستاوردهای ورزشی خود، می‌توانند به‌عنوان الگوهای رفتاری و ارزش‌های اجتماعی موردتوجه قرار گرفته و در فرایند فرهنگ‌سازی جامعه، ایفای نقش مؤثری داشته باشند. برای نمونه، جهان‌پهلوان تختی، با ابعاد شخصیتی فراتر از تشک کشتی، به الگویی کم‌نظیر برای جامعه تبدیل شد؛ شخصیتی که نه تنها بر ورزشکاران، بلکه بر عموم مردم، از جمله جوانان و نوجوانان، تأثیر عمیقی گذاشت. همچنین حوادثی نظیر زلزله‌های کرمانشاه و خوی نشان‌دهنده نفوذ و اعتماد مردم به چهره‌های ورزشی در مقایسه با نهادهای رسمی است. کمک‌های نقدی گسترده‌ای که به دعوت ورزشکاران صاحب‌نام جمع‌آوری شد، بیانگر تغییر گروه‌های مرجع اجتماعی و گرایش نسل جدید به الگوهای متفاوت از گذشته است. این تحولات گویای آن است که قهرمانان ورزشی می‌توانند نقشی فراتر از میدان ورزش ایفا کنند و به‌عنوان سرمشق‌هایی در زندگی فردی و اجتماعی مردم، به‌ویژه جوانان، موردتوجه قرار گیرند. بنابراین، یافته‌های این پژوهش می‌تواند سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران حوزه فرهنگی ورزش را به برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تر برای تقویت نقش اجتماعی ورزشکاران و ارتقای فرهنگ مشارکت ورزشی در جامعه ترغیب کند. با حمایت از قهرمانان ورزشی ملی و بهره‌گیری از اعتبار آنان به‌عنوان الگوهای اجتماعی مثبت، امکان توسعه ارزش‌های اخلاقی، همبستگی اجتماعی، و مشارکت فعال در جامعه در قالب مسئولیت اجتماعی فراهم می‌شود.

الگوپردازی و الگوسازی به‌عنوان عوامل کلیدی در شکل‌گیری هویت و ارزش‌های اخلاقی افراد، به‌ویژه در دوره نوجوانی و جوانی، ایفای نقش می‌کنند. با این حال، در عصر حاضر، جوانان با طیف گسترده‌ای از الگوهای متناقض مواجه‌اند که می‌تواند منجر به سردرگمی و بحران هویت در آنان شود. علی‌رغم وجود الگوهای غنی فرهنگی در جامعه، جوانان تحت تأثیر حجم عظیمی از الگوهای وارداتی قرار دارند که اغلب با ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی در تضاد است و خطر جایگزینی هویت ملی با هویت‌های بیگانه را به همراه دارد (پوریوسفی، طایفه و آقاپور فرکوش، ۲۰۰۹؛ کوشا و ساجدی، ۲۰۱۳).

بنابراین این سؤال کلی وجود دارد که قهرمانان ورزشی ملی و چهره‌های محبوب ورزشی به‌عنوان الگو چگونه می‌توانند بر نسلی که آن‌ها را دنبال می‌کنند تأثیرگذار باشند؟ علی‌رغم کمبود پژوهش‌های جامع در این حوزه در کشور، جامعه اغلب انتظار دارد که ورزشکاران حرفه‌ای به‌عنوان الگوهای اجتماعی عمل کرده و ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی را ترویج کنند. محمدی ترکمانی و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهش خود با هدف «بازتولید مفهوم سبک زندگی ورزشکاران نخبه ایرانی با استفاده از رویکرد نظریه داده‌بنیاد»، مهم‌ترین نگرانی‌های پاسخگویان را عدم رعایت اصول حرفه‌ای در زندگی ورزشکاران ایرانی، تفکر حرفه‌ای و حرکت آن‌ها به سمت حرفه‌ای شدن بیان کردند. در این پژوهش شایستگی‌های عاطفی، رفتارهای مذهبی، مسئولیت‌پذیری، مصرف و گذران اوقات فراغت به‌عنوان دیگر مقولات سبک زندگی ورزشکاران حرفه‌ای معرفی شدند. عرب مقدم و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی با عنوان «شناسایی الگوهای جوانان و نوجوانان و عوامل زمینه‌ای مؤثر بر آن، الگوهای انتخابی نوجوانان (۱۴-۱۸ سال) و جوانان (۱۹-۲۹ سال) دختر و پسر شیرازی را بررسی کردند. نتایج نشان داد اعضای خانواده، الگوهای علمی، دوستان و الگوهای ورزشی از جمله اولویت‌های این افراد در بحث الگوپذیری محسوب می‌شدند. در تحقیق دیگری با عنوان «برندسازی ورزشکاران: شناسایی و بررسی تصویر برند ورزشکاران از دیدگاه طرفداران (مورد مطالعه: برند علی دایی)»، نتایج

نشان داد که شاخص‌های عملکرد ورزشی، سبک زندگی و جذابیت ظاهری بر روی تصویر برند ورزشکار (علی دایی) تأثیر مثبت دارد (دهقان چاچکامی، طالبان و تاج نسایی، ۲۰۱۶).

کیم^۱ و همکاران (۲۰۲۰) در تحقیقی با عنوان «توسعه مقیاس چندبعدی برای ارزشیابی ورزشکاران حرفه‌ای به‌عنوان الگو» به این نتیجه دست یافتند که دانشجویان ورزشکار در چند مقوله از جمله عملکرد ورزشی، حرفه‌ای بودن، پوشش و چهره، قدرت یا فیزیک بدنی، شخصیت، شهرت، ثروت، خدمات اجتماعی و اخلاق از رفتارهای داخل و خارج زمین، از ورزشکاران حرفه‌ای الگوبرداری می‌کنند. تحقیق **لنگ و فووا^۲ (۲۰۲۲)** با عنوان «ورزشکاران به‌عنوان یک الگو در طول همه‌گیری کووید-۱۹» به این نتیجه رسیدند که ورزشکاران حرفه‌ای که ابتدا شاید آن‌چنان الگوی قوی نبودند اما در زمان شیوع بیماری کرونا به الگوهای بهتری برای جامعه تبدیل شدند. **پیکولو^۳ (۲۰۲۰)** نیز در تحقیق خود با عنوان «بررسی تأثیر ورزشکاران حرفه‌ای به‌عنوان الگویی برای دانش‌آموزان دبیرستانی»، به این نتیجه دست یافت که جوانان بسیاری به ورزشکاران حرفه‌ای به‌عنوان یک الگو نگاه می‌کنند. به‌زعم این محقق شاید ورزشکاران تنها الگوهایی نیستند که جوانان به آن‌ها نگاه می‌کنند، اما آن‌ها الگوی مهمی برای این نسل محسوب می‌شدند. **میلین^۴ (۲۰۱۴)** در مقاله‌ای با عنوان «آیا ورزشکاران الگوهای اخلاقی خوبی هستند؟» نویسنده به این مسئله اشاره می‌کند که خود ورزش برخلاف تصور عموم نمی‌تواند بستر مناسبی برای رفتار اخلاقی مناسب باشد. ولی با این حال ادعان می‌کند که ورزشکاران می‌توانند الگوی خوبی برای عموم جامعه باشند.

محیط‌های ورزشی، با توجه به تأثیرگذاری گسترده بر جوانان و نوجوانان، می‌توانند نقش مؤثری در شکل‌گیری هویت و ارزش‌های نسل آینده ایفا کنند. با این حال، ضعف در الگوسازی مؤثر از قهرمانان ملی در این محیط‌ها، به گرایش روزافزون جوانان به الگوهای خارجی منجر شده و در نتیجه، هویت ملی آن‌ها را تحت تأثیر قرار داده است (**واحدی و محمدی آریا، ۲۰۱۱**). با توجه به نفوذ گسترده چهره‌های ورزشی، به‌ویژه قهرمانان ملی، بر افکار عمومی و به‌خصوص افراد نوجوان و جوان، ضرورت تدوین الگوی مناسب به‌منظور الگوسازی از این افراد در جامعه بیش‌ازپیش احساس می‌شود. باوجود اهمیت این موضوع، به‌نظر می‌رسد پژوهش‌های پیشین به اندازه کافی به بررسی دقیق شاخص‌های مؤثر در این زمینه نپرداخته‌اند. از این‌رو ضرورت دارد تا با رویکردی جامع و تخصصی، به بررسی نقش قهرمانان ورزشی ملی به‌عنوان الگوهای اجتماعی پرداخته و راهکارهایی برای تقویت این نقش ارائه شود. بنابراین در این پژوهش از دید خبرگان درصدد پاسخگویی به این پرسش خواهیم بود که قهرمانان ملی کشورمان در ورزش چه ویژگی‌هایی باید داشته باشند تا به‌عنوان الگوهای موفق در جامعه و فرهنگ ملی نقش‌آفرینی کنند.

در پژوهش حاضر، با تکیه بر نظرهای خبرگان، به دنبال پاسخگویی به این پرسش هستیم که چه ویژگی‌هایی سبب می‌شود تا قهرمانان ورزشی ملی به‌عنوان الگوهای موفق در جامعه ایفای نقش کنند. بنابراین هدف اصلی این پژوهش، تبیین ارزش‌ها و ویژگی‌های مورد انتظار از یک قهرمان ورزشی ملی است که می‌تواند الگویی مناسب برای سایر افراد جامعه، به‌ویژه افراد جوان باشد. از این‌رو پرسش اصلی این تحقیق شناسایی ویژگی‌های قهرمانان ورزشی ملی در نقش یک الگوست.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر دارای ماهیت کیفی و از حیث هدف، نوعی پژوهش کاربردی است. **باهنر و امیری هرندی (۲۰۲۴)** به نقل از **کیوی و کامپنهود^۴ (۲۰۰۷)** معتقدند که چند گروه از افراد برای انجام مصاحبه مناسب‌اند از جمله. ۱. اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها (پژوهشگران و کارشناسان متخصص در مسئله پژوهش) و ۲. افرادی که جهت قرار داشتن در یک موقعیت شغلی مرتبط، شناخت کافی از مسئله دارند. بر این اساس و با توجه به موضوع پژوهش، ۱۴ نفر از پژوهشگران و استادان صاحب‌نظر در حوزه مدیریت ورزشی، ارتباطات در رسانه‌های ورزشی و جامعه‌شناسی ورزشی به‌صورت هدفمند و با هماهنگی قبلی به‌صورت حضوری و غیرحضوری (تماس تلفنی، پاسخ سؤالات از طریق شبکه‌های اجتماعی)، از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته انتخاب و از

¹ Kim

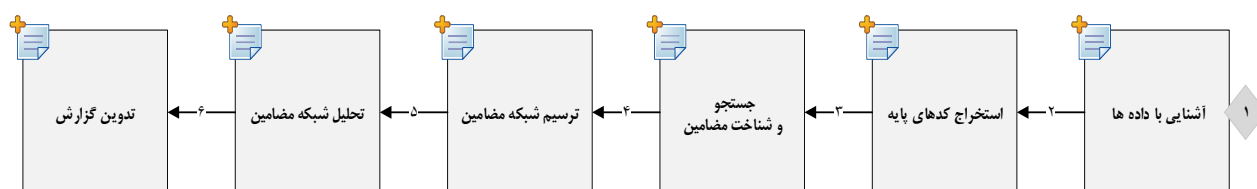
² Leng & Phua

³ Melin

⁴ Kiwi and Kampenhood

آن‌ها مصاحبه به عمل آمد. معیار انتخاب خبرگان این بود که این افراد با موضوع پژوهش در بحث جامعه‌شناسی جوانان و نوجوانان، رسانه‌های ورزشی و حوزه قهرمانان ورزشی صاحب‌نظر و دارای پیشینه علمی و اجرایی و دانش نظری لازم باشند. مبنای تعیین حجم نمونه با توجه به ماهیت پژوهش نقطه‌ای اشباع نظری بود که در پژوهش حاضر اشباع نظری در مصاحبه یازدهم اتفاق افتاد، اما به منظور اطمینان از نبود داده جدید، سه مصاحبه دیگر نیز بررسی شد. فرایند مصاحبه‌ها در محدوده زمانی آبان و آذرماه ۱۴۰۲ انجام شدند. مدت زمان انجام این مصاحبه‌ها به طور میانگین بین ۳۵ تا ۵۰ دقیقه طول کشید.

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز از روش تحلیل مضمون^۱ **براون و کلارک** (۲۰۰۶) استفاده شد. منظور از مضامین، معنای خاصی است که از یک جمله یا یک کلمه برداشت می‌شود که در پژوهش‌های کیفی بر شناسایی، تحلیل و تفسیر الگوی معانی داده‌های کیفی تمرکز دارد. به عقیده **براون و کلارک** (۲۰۰۶) یکی از مزایای تحلیل مضمون، انعطاف‌پذیری است. الگوی براون و کلارک از سه مرحله کلی ۱. تجزیه و توصیف متن مصاحبه، ۲. تشریح و تفسیر متن مصاحبه و ۳. ترکیب و ادغام شکل گرفته است. بنابراین مطابق با شکل ۱، به ترتیب روش تحلیل مضمون با رویکرد براون و کلارک اجرا شد.

شکل ۱. مراحل اجرای روش تحلیل مضمون به روش براون و کلارک

به منظور تحقق روایی و پایایی یافته‌های این پژوهش از روش ارزیابی **لینکلن و گوبا**^۳ (۱۹۸۵) استفاده شد. آن‌ها به منظور توسعه این ابزارها از مفاهیم زیر برای جایگزین مفاهیم به کاررفته در مطالعات کیفی استفاده کرده‌اند:

✓ قابلیت اعتب^۴ (اعتبارپذیری): شامل فعالیت‌هایی است که احتمال به دست آوردن یافته‌های معتبر را افزایش می‌دهد. برای کسب این معیار با مشارکت کنندگان ارتباط صحیح و مناسب برقرار شد، در طول مصاحبه علاوه بر یادداشت مطالب، مفاهیم عمیق و جدیدی موردپذیرش و بررسی قرار می‌گرفت؛

✓ قابلیت انتقال^۵ (انتقال‌پذیری): انتقال‌پذیری به دنبال پاسخگویی به این پرسش است که آیا یافته‌ها، مناسب و یا قابل انتقال به دیگر استفاده‌کنندگان هستند یا خیر؟ در این پژوهش جهت دستیابی به این معیار از طریق چند صاحب‌نظر که در پژوهش مشارکت نداشتند در مورد یافته‌های پژوهش نظرخواهی شد؛

✓ تأییدپذیری^۶ (قابلیت تأیید): تأییدپذیری فرایندی تدریجی و مداوم است (**اسپیژل و کارپنتر**^۷، ۲۰۱۷). پژوهشگران از طریق تأییدپذیری، یافته‌های پژوهش را در طول زمان مستند می‌کنند تا سایر افراد بتوانند آن‌ها را پیگیری کنند. در این پژوهش برای دستیابی به این معیار تمامی گام‌ها و مستندات در فرایند پژوهش ثبت شدند؛

✓ اطمینان‌پذیری^۸ (اعتماد): به نوعی اطمینان‌پذیری به تکرارپذیری یافته‌های پژوهش اشاره دارد. اطمینان‌پذیری به همسانی نتایج و توانایی مصاحبه در سنجش اهداف پژوهش اشاره دارد (**کریمی و محمدی**، ۲۰۱۷). در این پژوهش برای دستیابی به این

¹ Thematic analysis

² Braun & Clarke

³ Lincoln & Guba

⁴ Credibility

⁵ Transferability

⁶ Confirmability

⁷ Speziale & Carpenter

⁸ dependability

معیار از روش توافق درون موضوعی استفاده شد. به منظور محاسبه این معیار، یک دانشجوی سال آخر دکتری مدیریت ورزشی به عنوان کدگذار در پژوهش مشارکت داشت. محقق به همراه این همکار پژوهش، تعداد سه مصاحبه را کدگذاری و درصد توافق درون موضوعی با استفاده از فرمول زیر محاسبه شد. بر اساس معیارهای پژوهشی، قابلیت اعتماد کمتر از ۷۰ درصد ممکن است تفسیر داده‌ها را با مشکل مواجه کند (واعظی، چکین و اصلی‌پور، ۲۰۱۸).

$$\text{رابطه (۱)} \quad \%100 * \frac{\text{تعداد توافقات} * 2}{\text{تعداد کل کدها}} = \text{درصد توافق درون موضوعی}$$

جدول ۱ به منظور بررسی و تحلیل پایایی مصاحبه‌ها و شناسایی میزان همسویی داده‌ها و کدگذاری‌ها طراحی شده است. مجموع درصد توافق برای کل مصاحبه‌ها ۹۰ درصد است که نشان‌دهنده اعتبار بالای نتایج به دست آمده است.

جدول ۱. نتایج بررسی پایایی بین دو کدگذار

ردیف	شماره مصاحبه	تعداد کل داده‌ها	تعداد توافق	مجموع درصد
۱	۳	۲۴	۱۱	۹۲
۲	۸	۲۰	۹	۹۰
۳	۱۲	۱۶	۷	۸۷
کل	-	۶۰	۲۷	۹۰

یافته‌های پژوهش

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در پژوهش در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. ویژگی‌های فردی مصاحبه‌شوندگان

ردیف	تحصیلات	تخصص	مرتبه علمی	سابقه تدریس و پژوهش
۱	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی	دانشیار	۱۵ سال
۲	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی	استادیار	۱۴ سال
۳	دکتری تخصصی	جامعه‌شناسی ورزشی	دانشیار	۲۹ سال
۴	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی	دانشیار	۲۰ سال
۵	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی	استادیار	۸ سال
۶	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی	استاد	۲۸ سال
۷	دکتری تخصصی	مدیریت رسانه‌های ورزشی	دانشیار	۱۴ سال
۸	دکتری تخصصی	جامعه‌شناسی ورزشی	دانشیار	۱۹ سال
۹	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی	استادیار	۱۵ سال
۱۰	دکتری تخصصی	مدیریت بازاریابی ورزشی	دانشیار	۱۰ سال
۱۱	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی	استادیار	۸ سال
۱۲	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی	استادیار	۱۵ سال
۱۳	دکتری تخصصی	مدیریت بازاریابی و رسانه‌های ورزشی	دانشیار	۱۷ سال
۱۴	دکتری تخصصی	مدیریت ورزشی	استادیار	۱۳ سال

در مرحله کدگذاری اولیه تعداد ۹۸ مضمون اولیه و بعد از ویرایش، تعداد ۶۳ مضمون پایه استخراج شد. سپس کدهای به دست آمده در مرحله اول در قالب ۱۴ مضمون سازمان یافته و در نهایت ۵ مضمون فراگیر به عنوان ویژگی های اصلی قهرمانان ورزشی ملی به عنوان الگو دسته بندی شدند. جدول ۳ به طور خلاصه تعدادی از کدهای اولیه به دست آمده از مصاحبه های صورت گرفته را نشان می دهد.

جدول ۳. نمونه ای مختصر از تولید کدهای اولیه

شماره مصاحبه	مصاحبه	کدهای اولیه
		کاریزما بودن ورزشکار
A۵	«ورزشکاران حرفه ای سرمایه های نمادین جامعه هستند که می توانند در الگو بودن خیلی مؤثر عمل کنند. برای مثال اگر روزی علی دایی بگه روز جمعه من میام بوستان نهج البلاغه یا پردیسان تهران پیاده روی کنم شاید بیش از چند هزار نفر برن اون جا، چون خیلی از ویژگی هاش از جمله سبک زندگیش، اخلاق و رفتار شهروندیش موردپسند جامعه است، این مدل ورزشکاران بیشتر محبوب هستند تا مشهور، و الگوی قوی تری برای افراد جامعه محسوب میشن...»	محبوبیت ورزشکار در مقابل مشهور بودن آنها تأثیرگذاری بر افزایش مشارکت اجتماعی
A۶	«رفتارهای حرفه ای ادامه دار قهرمانان ورزشی ملی می تونه اون ها رو به یک الگو تبدیل کنه، مثلاً ورزشکار اگر تعهد اخلاقی یا تعهد اجتماعی نسبت به تیمش یا حتی جامعه داشته باشه، این تعهد باید بعد از بازنشسته شدن هم ادامه داشته باشه تا بتونه به یک الگوی موفق برای جامعه تبدیل بشه...»	رفتار و اخلاق ورزشکار در اجتماع حضور فعال و مثبت در جامعه حتی بعد از بازنشستگی
A۸	«گاهی در جامعه مردم احساس می کنند که برخی از ورزشکاران در جهت مطالبات و خواسته های اجتماعی آن ها قدم نمی گذارند و این خودش باعث فاصله برخی افراد جامعه با قهرمانان ورزشی میشه...»	همراه بودن ورزشکاران با مطالبات و خواسته های اجتماعی
A۱۳	«رسانه ها بخصوص رسانه های دیداری و شنیداری پربیننده مثل جعبه جادویی هستن که میتونن با نشون دادن نحوه رفتار قهرمانان ورزشی ملی مثل برخورد با هم تیمی هاشون، با خانواده ها شون و یا حتی کنار آمدن با مسائل سیاسی و اجتماعی یا کمک به هموعان خودشون، افکار مردم رو تحت تأثیر قرار بدن و به نوعی قالب بندی کنن...»	بازتاب رفتارهای مثبت ورزشکار در رسانه های پربیننده

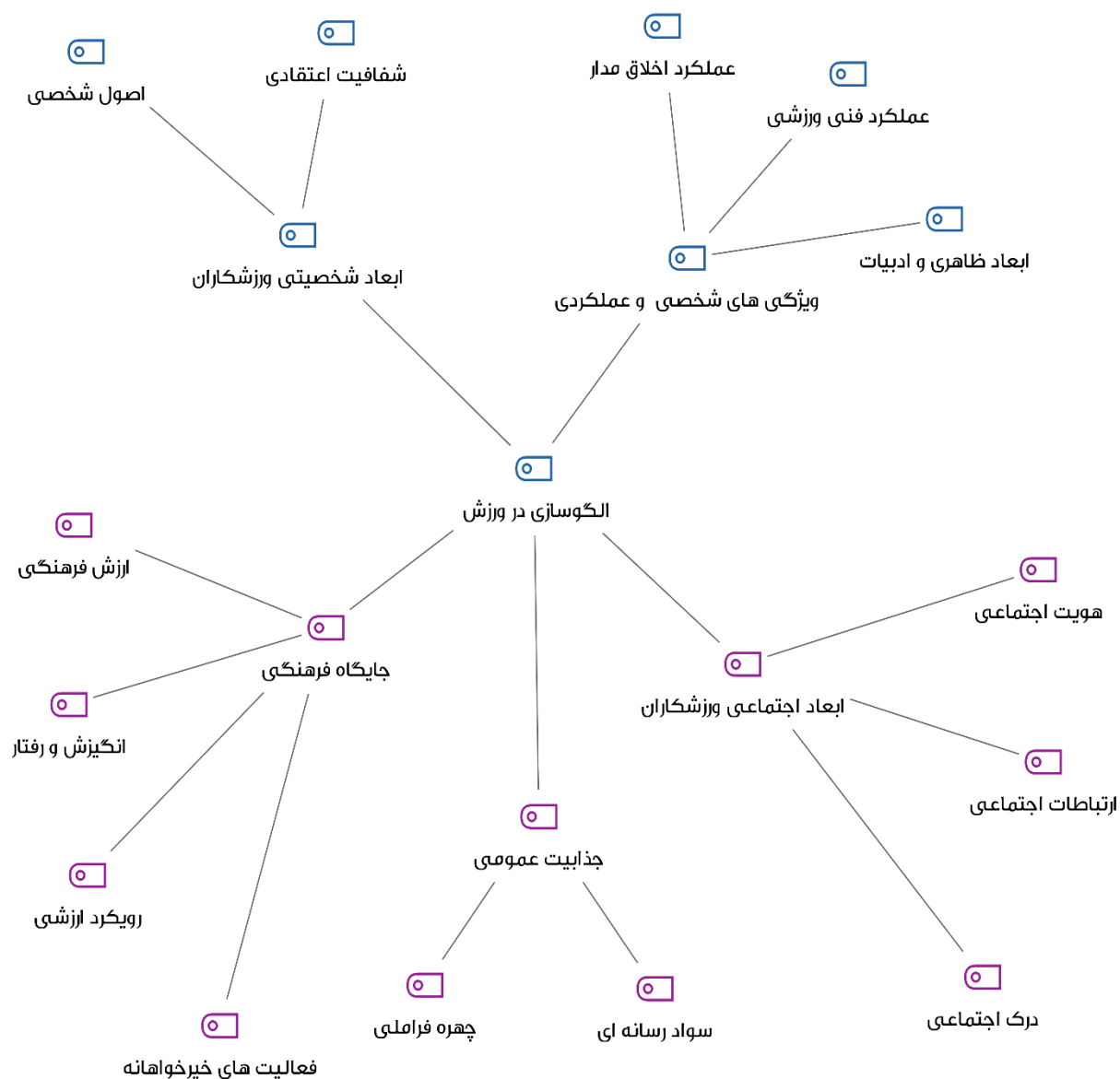
در جدول ۴ سه دسته مضامین استخراج شده از مصاحبه های این پژوهش آورده شده و در ادامه نیز مضامین فراگیر مبتنی بر برخی گزاره ها و عبارات حاصل از مصاحبه ها به طور خلاصه شرح داده شده است.

جدول ۴. عناوین و مضامین استخراج شده در پژوهش

مضمون پایه	مضمون سازمان یافته	مضمون فراگیر
جذابیت فیزیکی	ویژگی‌های ظاهری و ادبیات گفتاری	برند ورزشی (ویژگی‌های شخصی و عملکردی)
جذابیت ظاهری		
ادبیات گفتاری ورزشکار		
سبک پوشش ورزشکاران		
کسب پیروزی‌های تاریخی	عملکرد فنی ورزشی	
داشتن شاخص‌های متمایز فنی و تکنیکی		
اراده، پشتکار و تلاش ویژه		
اخلاق‌مداری در اجرای حرکات ورزشی		
اخلاق‌مداری و رعایت بازی جوانمردانه و فداکاری در ورزش	عملکرد اخلاق‌مدار	
داشتن منش ورزشکاری		
محبوبیت ورزشکار در مقابل مشهور بودن آن‌ها		

جایگاه فرهنگی	ارزش فرهنگی	کاریزما بودن ورزشکار
		داشتن تصویر و برند شخصی
		رفتار حرفه‌ای خارج از زمین
		رفتار و اخلاق ورزشکار در جامعه
		خلق و خوی مناسب و رعایت ارتباط مؤثر
	انگیزش و رفتار	رعایت هنجارهای جامعه
		رفتارهای مثبت ورزشکار در رسانه‌های پربیننده و بازتاب آن
		سرمایه فرهنگی ورزشکاران قهرمان
		امیدآفرین بودن
		وجود انگیزه کافی برای پیشرفت
ابعاد اجتماعی ورزشکاران	رویکرد ارزشی	داشتن روحیه تیمی در رویدادهای ورزشی
		رفتار متناسب با فرهنگ و هویت کشور
		داشتن رویکردهای سیاسی مناسب
		اعتقاد به رعایت رفتار شهروندی
		تبلیغ ارزش‌های دینی و انسانی
	فعالیت‌های خبرخواهانه	ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی، ورزش و فعالیت بدنی
		کمک به مردم در مواقع حوادث طبیعی مثل سیل و زلزله
		حضور داوطلبانه در فعالیت‌های اجتماعی خیریه و عام‌المنفعه
		تلاش‌های بشردوستانه
		کمک و حمایت معنوی از نیازمندان
جاذبیت عمومی	درک اجتماعی	عدالت‌خواهی و مردم‌دوستی
		درک بالای اجتماعی از مسائل روز
		مهارت ارتباط با جامعه
	ارتباطات اجتماعی	حضور فعال و مثبت در جامعه حتی بعد از بازنشستگی
		تأثیرگذاری بر افزایش مشارکت اجتماعی
		گذراندن اوقات فراغت در محیط اجتماعی
ابعاد شخصیتی ورزشکاران	هویت اجتماعی	همراه بودن ورزشکاران با مطالبات و خواسته‌های اجتماعی
		دادن هویت به تیم (ماندن طولانی در تیم)
		ارتقای هویت و غرور ملی فارغ از نتیجه
		داشتن هویت خاص ورزشکار در اجتماع
		تأکید بر هویت ملی در نشست‌های خبری
	ارتباط با رسانه	حضور مثبت در شبکه‌های اجتماعی
		بی‌توجهی به حاشیه‌های رسانه‌ای
		تعامل مثبت با رسانه‌ها
		اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی به طرفداران
		برقراری ارتباط با رسانه‌ها، تماشاگران و هواداران
ابعاد شخصیتی ورزشکاران	اصول شخصی	فعالیت‌های خیرخواهانه بین‌المللی
		حضور در سازمان‌های ورزشی بین‌المللی
		حضور در رویدادهای بین‌المللی
		همراهی با جنبش‌های بین‌المللی
		ویژگی‌های عاطفی و هیجانی ورزشکار
	ورزشکاران	دارا بودن سلامت اخلاقی (نداشتن فساد اخلاقی)
		شناخت و آشنایی با نیازهای روان‌شناختی
		صداقت در گفتار و اعمال
		رفتار محترمانه در برخورد با اطرافیان

شفافیت اعتقادی	رعایت اصول ادب و احترام
	رعایت قوانین و مقررات ورزشی
	نداشتن رفتار فرصت طلبانه نسبت به مخاطب و حفظ صداقت
	شفافیت ادراک شده تأثیرگذار در نوع افشاگری ورزشی
	معرفی واقع بینانه و صریح اعتقادات و ارزش های اجتماعی
	داشتن احساس آزادی و عدم کنترل توسط سازمان ها
	قدم برداشتن صادقانه در راستای حل مشکلات جامعه

شکل ۲. ویژگی های قهرمانان ورزشی در نقش یک الگو

۱) ویژگی‌های شخصی و عملکردی

مؤلفه ویژگی‌های شخصی و عملکردی به این موضوع اشاره دارد که قهرمانان ورزشی ملی برای اینکه بتوانند به‌عنوان یک الگوی موفق در جامعه مطرح باشند باید دارای ویژگی‌ها مختلفی از جمله ابعاد ظاهری، عملکرد فنی ورزشی و عملکرد اخلاق مدار باشند. قهرمانان ورزشی به‌طور معمول از نظر شخصیتی و رفتاری به‌عنوان الگوهای مثبت شناخته می‌شوند. جوانان می‌توانند از آن‌ها یاد بگیرند که چگونه با احترام و صداقت در زندگی و ورزش عمل کنند. دارا بودن جذابیت فیزیکی، جذابیت ظاهری، ادبیات گفتاری و سبک پوشش ورزشکاران می‌تواند در جلب توجه جامعه و رسانه‌های پربیننده نقش بسزایی ایفا کند. این ابعاد ظاهری علاوه بر نشان دادن تصویر عمومی ورزشکار، موجب شکل‌گیری هویت اجتماعی آن‌ها نیز می‌شود. از طرفی قهرمانان ورزشی به‌طور معمول با برندهای معروف و خاصی در زمینه پوشش و ظاهر همکاری دارند، این مسئله می‌تواند به‌عنوان یک ابزار قدرتمند در شکل‌دهی به نگرش‌ها و رفتارهای افراد جامعه به‌ویژه نوجوانان و جوانان هوادار اثرگذار باشد. عوامل فنی و استراتژی‌های به‌کاررفته توسط قهرمانان ورزشی می‌تواند به‌عنوان یک الگو به افراد جوان و نوجوان کمک کند تا در ورزش‌های خود به مهارت‌های بالاتری دست یابند. مشاهده و تحلیل عملکرد این ورزشکاران می‌تواند به یادگیری بهتر و بهبود تکنیک‌های ورزشی کمک کند. همچنین داشتن اراده و پشتکار و همچنین مواجهه و غلبه بر چالش‌های بزرگ در ورزش مانند مصدومیت‌ها و شکست‌ها می‌تواند این قهرمانان ورزشی را به‌عنوان یک الگو در جامعه مطرح کند. از نظر خبرگان عملکرد اخلاق مدار نیز بخشی از ویژگی‌های شخصی قهرمانان ورزشی است. اخلاق‌مداری در اجرای حرکات ورزشی و رعایت بازی جوانمردانه و فداکاری در ورزش به ایجاد تصویری مثبت از ورزشکاران در ذهن جامعه کمک می‌کند. عملکرد اخلاق‌مدار نیز بخشی از ویژگی‌های شخصی قهرمانان ورزشی است. اخلاق‌مداری در اجرای حرکات ورزشی و رعایت بازی جوانمردانه و فداکاری در ورزش به ایجاد تصویری مثبت از ورزشکاران در ذهن جامعه کمک می‌کند. کاریزما بودن ورزشکاران، داشتن تصویر و برند شخصی، رفتار حرفه‌ای خارج از زمین و اخلاق‌مداری در جامعه، همه این عوامل باعث می‌شوند که ورزشکاران به‌عنوان الگوهای اخلاقی و فرهنگی در جامعه شناخته شوند. خلق و خوی مناسب و رعایت ارتباط مؤثر نیز از دیگر ویژگی‌هایی است که سبب می‌شود ورزشکاران در نقش الگوهای مثبت در جامعه ظاهر شوند و تأثیر مثبتی بر افراد نوجوان و جوان جامعه داشته باشند.

۲) جایگاه فرهنگی قهرمانان ورزشی

از نظر خبرگان، جایگاه فرهنگی قهرمانان ورزشی می‌تواند به‌عنوان یکی از عوامل اصلی و تأثیرگذار، در الگو شدن این قهرمانان در جامعه نقش ایفا کند. قهرمانان ورزشی ملی با رعایت هنجارهای جامعه می‌توانند به تقویت هویت فرهنگی و اجتماعی کمک کنند. بازتاب عملکرد قهرمانان ورزشی سرشناس در رسانه‌های پربیننده به انتقال پیام‌های مثبت و ارزش‌های انسانی کمک می‌کند و این خود به سرمایه فرهنگی آن‌ها تبدیل می‌شود. ویژگی‌هایی نظیر امیدآفرینی، وجود انگیزه کافی برای پیشرفت و داشتن روحیه تیمی، نشان‌دهنده تعهد این ورزشکاران به رشد فردی و جمعی است. رویکردهای سیاسی و اجتماعی ورزشکاران نیز تأثیر زیادی بر جامعه دارد. مشارکت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی قهرمانان ملی در ورزش به‌عنوان یک نیروی محرکه برای تغییرات مثبت در جامعه می‌تواند الگو و الهام‌بخش افراد جامعه باشند تا این افراد به‌عنوان شهروندان فعال و مسئول در جامعه فعلی مشارکت داشته باشند. اعتقاد به رعایت رفتار شهروندی، تبلیغ ارزش‌های دینی و انسانی، و ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی، ورزش و فعالیت بدنی به‌عنوان ابعاد رویکرد ارزشی این قهرمانان مطرح است. این ویژگی‌ها می‌تواند به تقویت فرهنگ و اخلاق اجتماعی کمک کند و الگوسازی مؤثری در حوزه‌های مختلف ایجاد کند. از نظر خبرگان نقش ورزشکاران سرشناس ملی در انجام فعالیت‌های خیرخواهانه نیز شایان توجه است. کمک به مردم در مواقع حوادث طبیعی مانند سیل و زلزله و حضور داوطلبانه در فعالیت‌های اجتماعی خیریه و عام‌المنفعه می‌تواند تأثیر عمیقی بر افزایش مشارکت اجتماعی و ارتقای سطح همبستگی در جامعه داشته باشد. تلاش‌های بشردوستانه و کمک و حمایت معنوی از نیازمندان می‌تواند احساس همدلی و همکاری را در جامعه تقویت کند و ورزشکاران را به‌عنوان چهره‌های مثبت، فعال و الگو در عرصه اجتماعی معرفی کند.

به‌طور کلی، این ابعاد مختلف نه‌تنها بر جذابیت فرهنگی قهرمانان ورزشی تأثیر می‌گذارد، بلکه می‌تواند به بهبود و توسعه فرهنگ جامعه نیز کمک کند.

(۳) ابعاد اجتماعی ورزشکاران

از نظر خبرگان در این پژوهش، ابعاد اجتماعی قهرمانان ورزشی ملی به‌عنوان افراد برجسته و تأثیرگذار در جامعه، نقشی کلیدی در شکل‌گیری و ترویج ارزش‌های اجتماعی ایفا می‌کند. این ابعاد شامل درک اجتماعی، ارتباطات اجتماعی و هویت اجتماعی است که هر یک از این موارد می‌تواند به تقویت پیوندهای اجتماعی و توسعه جامعه کمک کند. ورزشکاران با داشتن درک بالای اجتماعی از مسائل روز می‌توانند به‌عنوان پیشروان عدالت‌خواهی و مردم‌دوستی عمل کنند. این درک اجتماعی به آن‌ها این امکان را می‌دهد که با حساسیت بیشتری به نیازها و مشکلات جامعه پاسخ دهند و در جهت ایجاد تغییرات مثبت در جامعه تلاش کنند. مهارت ارتباط با جامعه یکی دیگر از ابعاد اجتماعی ورزشکاران است که شامل حضور مستمر در جامعه فارغ از ورزش و گذراندن اوقات فراغت در محیط اجتماعی می‌شود. این حضور مستمر حتی بعد از بازنشستگی، آن‌ها را قادر می‌سازد تا با جامعه در تعامل باشند و به‌صورت مؤثری به مطالبات و خواسته‌های اجتماعی پاسخ دهند. با برقراری ارتباطات مؤثر، قهرمانان ورزشی می‌توانند پیام‌های مثبت را به جامعه منتقل کرده و به ایجاد همبستگی و همکاری در میان افراد کمک کنند. همچنین از نظر خبرگان در این پژوهش هویت اجتماعی قهرمانان ورزشی ملی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. دادن هویت به تیم ورزشی خود از جمله ماندن طولانی در تیم ورزشی و تأکید بر هویت ملی در نشست‌های خبری، می‌تواند حس تعلق و همبستگی را در میان اعضای جامعه و طرفداران خود تقویت کند. این ابعاد هویتی نه‌تنها به رشد شخصیت ورزشی افراد کمک می‌کند، بلکه موجب تقویت ارتباطات اجتماعی و ارتقای روحیه ملی نیز می‌شود.

(۴) جذابیت عمومی

مؤلفه جذابیت عمومی به این موضوع اشاره دارد که قهرمانان ورزشی ملی برای اینکه بتوانند به‌عنوان یک الگوی موفق در جامعه مطرح باشند، باید دارای ویژگی‌های خاصی از جمله ارتباط با رسانه‌های جمعی، حضور در سازمان‌های ورزشی بین‌المللی و همراهی با جنبش‌های بین‌المللی باشند. در دنیای امروز، ارتباط مستمر ورزشکار با رسانه‌های گروهی یکی از عوامل تعیین‌کننده در جذابیت عمومی آن‌هاست. این ارتباط می‌تواند شامل اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی به طرفداران باشد که به نوبه خود موجب افزایش آگاهی اجتماعی و تعامل میان ورزشکاران و هواداران می‌شود. با حضور رسانه‌ای ورزشکاران نخبه و برقراری ارتباط با رسانه‌های دیداری و شنیداری پربیننده، قهرمانان ورزشی ملی می‌توانند پیام‌های مثبت خود را به‌طور مؤثر منتقل کرده و از تأثیر رسانه‌ها در شکل‌گیری نگرش‌ها و رفتارهای اجتماعی بهره‌برداری کنند. چهره فراملی ورزشکاران به معنای چهره فراملی شدن ورزشکار و حضور در سازمان‌های ورزشی بین‌المللی و رویدادهای بین‌المللی است. ورزشکاران با شرکت در این رویدادها نه‌تنها می‌توانند توانمندی‌های خود را به نمایش بگذارند، بلکه به ایجاد ارتباطات و همکاری‌های بین‌المللی نیز کمک می‌کنند. این حضور جهانی به آن‌ها این امکان را می‌دهد که همراهی با جنبش‌های بین‌المللی را تجربه کنند و به ترویج ارزش‌های انسانی و اجتماعی بپردازند. در مجموع، این دو بعد جذابیت عمومی و چهره فراملی به ورزشکاران این امکان را می‌دهد که در سطحی گسترده‌تر تأثیرگذار باشند و نقشی فعال در شکل‌گیری نگرش‌های اجتماعی و فرهنگی ایفا کنند. این تأثیرات نه‌تنها به رشد شخصی ورزشکاران کمک می‌کند، بلکه موجب ارتقای سطح جامعه نیز می‌شود.

(۵) ابعاد شخصیتی ورزشکاران

ابعاد شخصیتی ورزشکاران به‌عنوان آخرین مؤلفه مؤثر در شناسایی و تقویت نقش قهرمانان ورزشی ملی به‌عنوان الگوهای اجتماعی و فرهنگی در جامعه بررسی شد. ابعاد شخصیتی ورزشکاران می‌تواند به شکل‌گیری الگوهای مثبت در جامعه و ارتقای ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی کمک کنند. این ابعاد شامل اصول شخصی، شفافیت اعتقادی، و ویژگی‌های عاطفی و هیجانی هستند که به شکل‌گیری شخصیت و رفتار ورزشکاران کمک می‌کنند. ویژگی‌های عاطفی و هیجانی ورزشکاران به‌شدت با اصول

شخصی آن‌ها در ارتباط است. صداقت در گفتار و اعمال یکی از اصول اساسی است که به ورزشکاران کمک می‌کند تا به‌عنوان افرادی قابل اعتماد و باصداقت در جامعه شناخته شوند. این اصل، همراه با رفتار محترمانه در برخورد با اطرافیان و رعایت اصول ادب و احترام، به تقویت روابط مثبت با هواداران و جامعه کمک می‌کند. همچنین رعایت قوانین و مقررات ورزشی نه تنها در زمینه موفقیت ورزشی، بلکه در ایجاد تصویری مثبت از ورزشکار در چشم افراد جامعه مؤثر است. ورزشکارانی که به این اصول پایبندند، می‌توانند به‌عنوان نمونه‌های موفق از رفتار اخلاقی در ورزش شناخته شوند. شفافیت اعتقادی نیز بُعد دیگری از شخصیت ورزشکاران است که به شکل‌گیری یک ارتباط صادقانه و عمیق با هواداران کمک می‌کند. نداشتن رفتار فرصت‌طلبانه نسبت به هواداران و حفظ صداقت در ارتباط با جامعه، برای ورزشکاران ضروری است. ورزشکارانی که اعتقادات و ارزش‌های اجتماعی خود را به‌طور واقعی و صریح معرفی می‌کنند، به‌عنوان الگوهایی معتبر شناخته می‌شوند که می‌توانند در حل مشکلات اجتماعی مؤثر باشند. احساس آزادی و عدم کنترل توسط سازمان‌ها نیز به ورزشکاران کمک می‌کند تا خود را به‌عنوان افرادی مستقل و تأثیرگذار معرفی کنند. این ویژگی به آن‌ها این امکان را می‌دهد که در راستای حل مشکلات اجتماعی قدم بردارند و از طریق فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی خود تأثیر مثبتی بر افراد جامعه داشته باشند و به‌عنوان یک الگوی مهم مطرح باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

در دنیای متحول و پرتلاطم کنونی، در راستای رشد و اعتلای فرهنگ و اخلاق جامعه می‌بایست به دنبال ابزارها و روش‌های نوین و اثرگذار از جمله الگوسازی بود (عرب مقدم و همکاران، ۲۰۱۴). پژوهش حاضر با هدف شناسایی ویژگی‌های قهرمانان ورزشی در نقش یک الگو انجام شد. این مطالعه کیفی در حقیقت به دنبال شناسایی و شناخت ویژگی‌های قهرمانان ورزشی کشور به‌عنوان یک الگو بود. به‌نظر می‌رسد قهرمانان ورزشی به‌عنوان الگوهایی برای جامعه و به‌ویژه نسل جوان، تأثیر عمیقی بر رفتارها، ارزش‌ها و نگرش‌های آن‌ها دارند. الگو شدن قهرمانان ورزشی امری اجتناب‌ناپذیر است و اقدامات آن‌ها به‌واسطه نفوذی که در اجتماع و رسانه‌ها دارند می‌تواند ارزش‌های خاصی از یک جامعه را منعکس کنند و در پیشرفت زندگی جوانان و نوجوانان اثرگذار باشند (رید، ۲۰۱۷؛ پیکولو، ۲۰۲۰). این تحقیق نشان داد که قهرمانان ورزشی ملی باید دارای ویژگی‌های خاصی همچون جایگاه فرهنگی، ابعاد شخصیتی، جذابیت عمومی، ابعاد اجتماعی و جایگاه فرهنگی باشند تا به‌عنوان یک الگوی نقش در جامعه مورد توجه قرار گیرند.

همسو با نتایج پژوهش نقوی و همکاران (۲۰۲۰)، در این پژوهش نیز خبرگان به نقش مهم برند ظاهری قهرمانان ورزشی نظیر جذابیت فیزیکی، جذابیت ظاهری، ادبیات گفتاری ورزشکار و سبک پوشش مناسب اشاره کرده‌اند. کلیبر و رابرتز (۱۹۸۱) نیز در یافته‌های تحقیق خود اذعان می‌کنند که ورزشکاران محبوب و چهره می‌توانند الگو و اسوه دیگران شمرده شوند و عده‌ای حتی در نوع لباس، پوشش و حرکات خود نیز از ورزشکاران تقلید می‌کنند. منش ورزشکاری و محبوبیت ورزشکار در برابر مشهور بودن آن‌ها نشان‌دهنده توانایی آن‌ها در برقراری ارتباط مؤثر با جامعه و جلب احترام است. اراده، پشتکار و تلاش ویژه، اخلاق‌مداری در اجرای مسابقات، رعایت بازی جوانمردانه و فداکاری در ورزش به‌عنوان شاخص‌های عملکرد ورزشی، و از طرفی سبک زندگی و جذابیت ظاهری مطابق با نتایج این پژوهش می‌توانند بر روی تصویر برند ورزشکار و الگو شدن ورزشکار تأثیر مثبت ایجاد کنند که با برخی یافته‌های پژوهش دهقان چاچکامی، طالبان و تاج نسایی (۲۰۱۶) همسویی دارد. وید و همکاران (۲۰۱۵) نیز تأکید دارند که همه ورزشکاران موفق به‌طور خودکار الگو نیستند. برای مثال، ورزشکاران موفق که رفتار نامناسبی دارند (مثل بازی غیرمنصفانه و غیراخلاقی) ممکن است به‌عنوان الگوهای منفی تلقی شوند و در نهایت به اجتناب از رفتار خاص منجر شوند تا ترویج رفتار خاص (لاکوود، جردن و کوندا، ۲۰۰۲).

نتایج این پژوهش نشان داد که عوامل دیگری فراتر از موفقیت ورزشی می‌توانند به توسعه الگوهای قهرمانان در ورزش مرتبط باشند. از این رو، دستاوردهای قهرمانان ورزشی برای رسیدن به جایگاه الگو دارای اهمیت هستند، هرچند این دستاوردها

به‌تنهایی نمی‌توانند محرکی برای الگو شدن ورزشکار باشند (ویکر و فریک؛ ۲۰۱۶). این ادعا توسط تحقیقی که ویژگی‌های الگوهای نقش را بررسی می‌کند پشتیبانی می‌شود. جنبه‌هایی مانند ظاهر دوست‌داشتنی، رفتار خارج از زمین، کاریزما بودن، مشارکت اجتماعی و خود واقعی بودن نیز می‌توانند در الگو شدن ورزشکار تأثیرگذار باشند که اشمیت و هوگل^۲ (۲۰۱۱) نیز در پژوهش خود به آن‌ها اشاره کرده‌اند.

به‌طور کلی مطابق با یافته‌های این پژوهش قهرمانان ورزشی به‌عنوان الگوهای مهم می‌توانند در شکل‌گیری شخصیت و تربیت افراد جامعه به‌خصوص نسل نوجوان و جوان نقش ایفا کنند که این نتیجه با تحقیق کالینوسکی، لوژ و جریزنسک (۲۰۲۰) همسوست. همچنین با توجه به یافته‌ای این پژوهش رسانه‌ها با اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی به طرفداران و برقراری ارتباط با تماشاگران و هواداران می‌توانند بر الگوسازی قهرمانان ورزشی مؤثر باشند. برخی پژوهش‌ها نیز بر اهمیت و تأثیر رسانه‌های جمعی در انتخاب الگوها اذعان داشته‌اند (اندرسون و کاوالارو؛ ۲۰۰۲). این امر در مورد ورزشکارانی که رشته‌های ورزشی آن‌ها به‌طور منظم در رسانه‌های جمعی حضور دارند بیشتر صدق می‌کند (جونز؛ ۲۰۱۱).

الگو شدن قهرمانان ورزشی ملی برای افراد جامعه نیازمند برنامه‌ریزی و اقداماتی است که به ترویج ارزش‌های مثبت و تأثیرات سازنده منجر شود. در ادامه و بر اساس نتایج پژوهش حاضر، پیشنهادهایی در این زمینه ارائه می‌شود:

- برگزاری رویدادهای ورزشی محلی و ملی که در آن‌ها قهرمانان ورزشی به‌عنوان الگو و الهام‌بخش حضور داشته باشند؛
- ایجاد برنامه‌های ورزشی در مدارس که در آن‌ها قهرمانان ورزشی به‌عنوان مهمان ویژه شرکت کنند؛
- ایجاد کارزارهای عمومی برای تشویق مردم به فعالیت بدنی و ورزش، با استفاده از چهره‌های ورزشی محبوب؛
- فراهم کردن مشاوره و راهنمایی از سوی قهرمانان ورزشی برای جوانان و نوجوانان در مورد نحوه رسیدن به اهداف ورزشی و شخصی؛
- برگزاری دوره‌هایی برای آموزش اصول اخلاقی در ورزش و اهمیت رفتارهای مثبت و احترام به رقبا توسط قهرمانان ورزشی محبوب؛
- استفاده از رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی برای تولید محتوای آموزشی و الهام‌بخش توسط قهرمانان ورزشی؛
- برگزاری کارگاه‌ها و سمینارهایی با حضور قهرمانان ورزشی که در آن‌ها به آموزش ارزش‌های انسانی، اخلاق ورزشی و اهمیت تلاش و پشتکار پرداخته شود.

همچنین تحقیقات آتی می‌تواند به موضوعات مختلفی در ارتباط با هواداران و طرفداران نوجوان و جوان و تأثیرات مختلف قهرمانان ورزشی بر این قشر از جامعه بپردازند. با توجه به رشد چشمگیر رسانه‌های ورزشی و تأکید بر نقش مهم ورزش و قهرمانان ورزشی در جامعه مدرن، تحقیقات آتی می‌تواند راهنمای مفیدی برای رسانه‌های گروهی، والدین و مربیان در زمینه تأثیر و الگوسازی قهرمان ورزشی ایرانی در زندگی فردی و اجتماعی افراد باشد. به سایر پژوهشگران نیز پیشنهاد می‌شود که علاوه بر مقایسه فرایند الگوسازی قهرمانان ورزشی در رشته‌های ورزشی گوناگون، از اهمیت بررسی تفاوت‌های جنسیتی قهرمانان ورزشی ملی بر اقشار گوناگون جامعه در بحث الگوسازی و الگوپذیری در جامعه غافل نشوند.

این پژوهش نیز همانند سایر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی مواجه بود. عدم همراهی برخی از خبرگان برای انجام مصاحبه و عدم دسترسی حضوری به برخی مصاحبه‌شوندگان به‌دلیل بعد مسافت از جمله این موارد بودند.

¹ Wicker & Frick

² Schmidt & Ho'gele

³ Anderson & Cavallaro

⁴ Jones

تقدیر و تشکر

مقاله حاضر مستخرج از رساله دکتری است. نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از داوران محترم که موجب ارتقای کیفی مقاله شدند و همچنین از تمامی استادان و خبرگانی که در انجام مصاحبه‌ها صمیمانه همکاری کردند، تشکر و قدردانی کنند.

References

- [Agha Qolizadeh, Haji Vali, Alaei, Mohsen, Rad, Firoz. \(2012\). Investigating social factors related to students' tendency towards the type of reference group in secondary school in Ardabil city. Sociological Studies, 6\(18\), 81-102. \(in Persian\).](#)
- [Anderson, K. J., & Cavallaro, D. \(2002\). Parents or pop culture? Children's heroes and role models. Childhood Education, 78\(3\), 161 –168.](#)
- [Arab Moghadam, Narges, Gregi, Abbas, Jamshidi, Behnam, and Shaykh al-Islami, Razia. \(2014\). Identifying the patterns of youth and teenagers and the factors affecting it \(Study case: Shiraz city\). Strategic studies of sport and youth, 14\(28\), 0-0. SID. \(in Persian\).](#)
- [Arab Nermi, & Bandeli. \(2023\). Characteristics of sports heroes and obstacles to achieving the status of a hero from the students' point of view. Research in sports management and movement behavior, 13\(26\), 161-187. \(in Persian\).](#)
- [Attride-Stirling, J. \(2001\). Thematic Networks: An Analytic Tool for Qualitative Research. Qualitative Research, 1, 385-405. <http://dx.doi.org/10.1177/146879410100100307>.](#)
- [Bahonar, N., & Amini Harandi, R. \(2024\). Components of the ideal pattern of parent communication with adolescent. The Women and Families Cultural-Educational, 19\(67\), 35-56. \(in Persian\).](#)
- [Boxill, J. \(Ed.\) \(2003\). Sports Ethics: An anthology. Oxford: Blackwell.](#)
- [Braun, V. & Clarke, V. \(2006\). Using thematic analysis in psychology. Qualitative Research in Psychology, 3\(2\), 77-121.](#)
- [Bright, M. \(2017\). Should athletes be role models? The Independent.](#)
- [Caioli L. \(2013\) Ronaldo – Obsesja doskonałości. \(Ronaldo – Obsession with perfection\). Kraków, Sine Qua Non.](#)
- [Dehghan Chachkami, Taliban, & Taj Nesai. \(2016\). Branding of athletes: identifying and examining the brand image of athletes from the perspective of fans \(case study: Ali Daei brand\). Modern Marketing Research, 6\(Special Issue\), 127-144. \(in Persian\).](#)
- [Edgar, A. \(2021\). Athletes as role models \(and the ecological crisis\). Sport, Ethics and Philosophy, 15\(2\), 157-159.](#)
- [Harris, J. C. \(1994\). Athletes and the American hero dilemma. Champaign, IL: Human Kinetics.](#)
- [Hassanzadeh, Soheila. \(2018\). The role of a role model in raising a child from the perspective of the Holy Quran. Research studies of women with an Islamic approach, 6\(10\), 5-28. \(in Persian\).](#)
- [Jones, C. \(2011\). Drunken role models: Rescuing our sporting exemplars. Sport, Ethics and Philosophy, 5\(4\), 414 –432.](#)
- [Kalinowski, P., Kluj, O., & Jerszyński, D. \(2020\). A prominent footballer as a role model for young athletes. Quality in Sport, 6\(4\), 30-37.](#)
- [Karimi, A., & Mohammadi, M. \(2017\). Identifying the components of spirituality affecting resilience in entrepreneurs. Management at EntrepreneurshipDevelopment, 10\(3\), 517-534. \(in Persian\).](#)

- [Kim, D., Koo, G., Kim, M., Shin, S., & Dixon, A. \(2020\). Development of a Multi-Dimensional Scale to Measure Professional Athletes as Role Models. *Journal of Health, Sports, & Kinesiology*, 20.](#)
- [Kiwi, R. and Kampenhood, L.V. \(2007\) Research Methods in the Social Sciences. Translated by Nik Abdul Hussein Gohar, Tutya Publication, Tehran.](#)
- [Kleiber, D. A., & Roberts, G. G. \(1981\). The effects of sport experience in the development of social character: An exploratory investigation. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 3\(2\), 114-122.](#)
- [Kosha, Ghulam Haider, and Sajdi, Abolfazl. \(2013\). Family and adolescent role model management. *Islam and educational researches*, 6\(1 \(seq. 11\)\), 113-136. SID. \(in Persian\).](#)
- [Lincoln, Y. S., and E. G. Guba, \(1985\). *Naturalistic inquiry*, Thousand Oaks, CA: Sage. P: 124.](#)
- [LeMier, K. \(2008\). Relationship between athletes and role models. *Journal of Undergraduate Research at Minnesota State University, Mankato*, 8\(1\), 7.](#)
- [Leng, H. K., & Phua, Y. X. P. \(2022\). Athletes as role models during the COVID-19 pandemic. *Managing Sport and Leisure*, 27\(1-2\), 163-167.](#)
- [Lockwood, P., Jordan, C. H., & Kunda, Z. \(2002\). Motivation by positive or negative role models: Regulatory focus determines who will best inspire us. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83\(4\), 854-864.](#)
- [McInnis, K. A. \(2016\). *The Houston Texans TwEAT Healthy program: Using professional athletes as role models to prevent adolescent obesity* \(Doctoral dissertation\).](#)
- [Melin, R. \(2014\). Are Sportspersons Good Moral Role Models? *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 64\(1\), 5-17.](#)
- [Mileder, L. P., Schmidt, A., & Dimai, H. P. \(2014\). Clinicians should be aware of their responsibilities as role models: A case report on the impact of poor role modeling. *Medical Education Online*, 19, 1-4.](#)
- [Mohammadi Turkmani, Ehsan, Bagheri, Qadrat Elah, Zarei Matin, Hassan, Moini, Hossein, & Khanifar, Hossein. \(2015\). Lifestyle of elite Iranian athletes \(providing a data-based theory\). *Research in educational sports*, 4\(11\), 71-96. doi: 10.22089/res.2016.846. \(in Persian\).](#)
- [Naghavi M, Hiseni S. A, Ramezaninzhad R, Keshkar S. \(2020\) Developing a model for shaping the personal brand of Iranian professional athletes. *Journal of New Approaches in Sports Management*. 2020; 8 \(29\): 149 – 165. \(in Persian\).](#)
- [Piccolo, G. \(2020\). The Effects of Professional Athletes as Role Models on High School Students.](#)
- [Puriosfi, Hamid, Taifeh, Ashraf, and Aghapourfarkosh, Majid. \(2009\). Sociological investigation of the factors influencing the modeling of girls' social behavior. *Journal of Social Sciences*, 3\(1\), 159-191. SID. \(in Persian\).](#)
- [Reid, H. \(2017\). Athletes as heroes and role models: an ancient model. *Sport, Ethics and Philosophy*, 11\(1\), 40-51.](#)
- [Ryba, T. V., Ronkainen, N. J., & Selänne, H. \(2015\). Elite athletic career as a context for life design. *Journal of Vocational Behavior*, 88, 47-55.](#)
- [Saadat Sirat, Nahid, & Furqani, Mohammad Mehdi. \(2019\). The formation of a new lifestyle in the role model of young people from mobile-based social networks. *Scientific quarterly of interdisciplinary studies of communication and media*, 3\(8\), 11-44. doi: 10.22034/jiscm.2020.230266.1111. \(in Persian\).](#)

- [Saidi Rizvani, Mahmoud, Gholami, Mohebi. \(2021\). An approach from educational role modeling to being an example of Shahid Soleimani by the students of Ferdowsi University of Mashhad. Educational sciences from the perspective of Islam, 9\(17\), 233-264. \(in Persian\).](#)
- [Satarzadeh M. \(2011\). The influence of reference groups on cultural consumption. \[Mazandaran:\] Mazandaran University. \(in Persian\).](#)
- [Schmidt, S. L., & Högele, D. \(2011\) Deutschland braucht den Superstar - Die gesellschaftliche Bedeutung von Vorbildern im Profifußball. Institute for Sports, Business & Society, Universität für Wirtschaft und Recht, Rheingaustraße 1, 65375 Oestrich-Winkel.](#)
- [Shamsi, Abdul Hamid; Sultanhosseini, Mohammad; Rouhani, Maitham \(2014\). Explaining the role of social acceptance factors in the development of youth sports participation: case study: Isfahan city. Sports management studies, 28, 88-71. \(in Persian\).](#)
- [Shokri, Azim, Ahmadi, Omid Ali, Moradi, Ali, and Zamaneh, Ali. \(2019\). Investigation and sociological analysis of intergenerational changes in educational and religious reference groups, case study: Kermanshah city. Social and Cultural Strategy, 9\(37\), 33-62. SID. \(in Persian\).](#)
- [Singer, E. \(2017\). Reference groups and social evaluations. Social psychology, 66-93.](#)
- [Speziale, H. S., Streubert, H. J., & Carpenter, D. R. \(2011\). Qualitative research in nursing: Advancing the humanistic imperative. Lippincott Williams & Wilkins.](#)
- [Vaezi, R., & Chekin, M., & Aslipour, H. \(2018\). Policy challenges in the field of health tourism in Iran based on the themed analysis approach. Tourism Management Studies. \(Tourism Studies\), 13 \(41\), 1-40. \(in Persian\).](#)
- [Vahedi, Shahram, and Mohammadi Arya, Alireza. \(2011\). Investigating the factors influencing teenagers' tendency towards western culture patterns; \(Case study: teenagers and young people who are witness and self-sacrificers of West Azerbaijan province\). National Studies, 13\(2\(50\)\), 120-97. SID. \(in Persian\).](#)
- [Weed, M., Coren, E., Fiore, J., Wellard, I., Chatziefstathiou, D., Mansfield, L., & Dowse, S. \(2015\). The Olympic Games and raising sport participation: a systematic review of evidence and an interrogation of policy for a demonstration effect. European sport management quarterly, 15\(2\), 195-226.](#)
- [Wicker, P., & Frick, B. \(2016\). The inspirational effect of sporting achievements and potential role models in football: A gender-specific analysis. Managing Sport and Leisure, 21\(5\), 265-282.](#)
- [Zareian, Hossein, Baran Cheshme, Mehr Ali, Fadel Bakhshi, Mahmoud, Rasakh, Nazanin. \(2016\). Compilation of the code of ethics for physical training managers of the armed forces. Human resource management in sports, 4\(2\), 201-217. doi: 10.22044/shm.2017.4868.1385. \(in Persian\).](#)